

A.E. Talaia
50è aniversari
1955-2005 Vilanova i la Geltrú

TALAIA

RELAT DE LA

XVII CAMINADA POPULAR

de Vilanova i la Geltrú

Aniversari de l'Entitat. Pujada a la Talaia

La Talaia es recupera de l'incendi de l'any 1988. Foto: V. Carbonell, 1995

23 de gener de 2005

Carrer del Comerç - carrer Major - carrer dels Estudis - Cap de Creu - carrer de Miquel Guansé
Central Elèctrica - camí dels Escalons - bassa de Creixell - camí del mas Torrat
camí del Pas del Bou - Portal del Roc - peu de la Talaia - cim de la Talaia - mas Roig - mas Torrat
bassa de Creixell - la Plana - camí del mas de l'Artís - torre de la Immortalitat
raval de la Pastera - carrer de les Premses - carrer del Comerç

En conveni amb:

AJUNTAMENT DE
VILANOVA I LA GELTRÚ

L'anella verda

**Consell Català
de l'Esport**

Generalitat
de Catalunya

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA TALAIA

XVII CAMINADA

POPULAR

Pujada a la Talaia
23 de gener de 2005

Carrer del Comerç - carrer Major - carrer dels Estudis - Cap de Creu - carrer de Miquel Guansé
Central Elèctrica - camí dels Escalons - bassa de Creixell - camí del mas Torrat
camí del Pas del Bou - Portal del Roc - peu de la Talaia - cim de la Talaia - mas Roig - mas Torrat
bassa de Creixell - la Plana - camí del mas de l'Artís - torre de la Immortalitat
raval de la Pastera - carrer de les Premses - carrer del Comerç

Mas Torrat. Dibuix fet per Pau Roig Estradé l'any 1969

Felicitats Talaia.

Felicitats Caminaires.

Aquesta edició, hem volgut fer-la especial, i com no, l'argument és el nostre aniversari.

50 anys no es fan sovint i és per això, que hem decidit anar al nostre cim emblemàtic, La Talaia.

Ens preocupava que fos una activitat dura, però crec que com tot a la vida és un repte i el resultat sens dubte, ens satisfarà a tots.

Ànim, que no us doni por, i comenceu a caminar, serà impressionant de veure a tots en fila de pujada i baixada per la muntanya, tots plegats gaudint de les vistes de tota Vilanova, Cubelles i Les Roquetes, a la fi, i el premi ets tu mateix i el camí ens portarà a una fita simbòlica per continuar cap al futur.

Bon Aniversari.

Visca la Talaia.

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Salvador Belchi
President de l'AE Talaia

QUADRE DE DADES TÈCNIQUES

HORARI PREVIST	INDRET	INCIDÈNCIA	DIST. ARROSSEGADA
8.30 h	Local AE Talaia	Sortida	0 m
8.40 h	Semàfor c/ Guansé	Atenció a la Guàrdia Urbana	650 m
9.05 h	Bassa de Creixell	Agrupament 5'	2.200 m
9.20 h	Trencall del Pas de Bou	Cap	2.700 m
9.45 h	Pont damunt l'autopista	Cap	4.000 m
10.15 h	Peu de la Talaia	Inici del corriol. Fila índia	5.000 m
10.45 h	Cim de la Talaia	Esmorzar 30'	6.370 m
11.40 h	Peu de la Talaia	Agrupament 5'	7.750 m
12.45 h	Bassa de Creixell	Girar a l'esquerra carrer núm. 3	10.700 m
12.55 h	Camí del mas de l'Artís	Agrupament 5'	11.360 m
13.20 h	Torre de la Immortalitat	Atenció a la Guàrdia Urbana	12.800 m
13.30 h	AE Talaia	Arribada	13.200 m

XVII CAMINADA POPULAR

Carrer del Comerç
 Cap de Creu
 Bassa de Creixell
 Pas del Bou
 Cim de la Talaia
 Mas Torrat
 La Plana
 Camí del Mas de l'Artís
 Torre de la Immortalitat
 Carrer del Comerç

PUJADA A LA TALAIA

Ho teníem anunciat

Ho vàrem avançar l'any passat: “per a l'any **2005, el 50è Aniversari de la nostra entitat**, pujada col·lectiva a la nostra emblemàtica muntanya de la Talaia, amb tornada senzilla, també apta per a tothom”.

No és la primera caminada que es puja a la Talaia. L'any 1993 vam sortir de la plaça Xoriguer i, per la bassa de Creixell, el mas Gros i el mas Ricart aconseguírem el cim de la Talaia. Després d'esmorzar, es va marxar vers el pla de les Palmeres, baixàrem per la barraca del Bruno, passàrem pel mas de l'Artís, el mas Torrat i el casalot de Creixell, per finalitzar en els Esbarjos. Aleshores es va sortir a les 8 del matí i arribàrem als Esbarjos a dos quarts de dues, totalitzant vora 18 quilòmetres. Fa dotze anys, aquell trajecte es va fer massa llarg. No és el cas de la caminada d'enguany, car només fem un total de 13,200 quilòmetres i sols s'inverteixen unes 5 hores per arribar al mateix lloc de la sortida.

Com en aquella singladura, per atènyer la Talaia tampoc seguim la Carrerada de la Talaia, que passa per mas Roquer i el mas Ricart. Actualment, aquesta Carrerada és una veritable carretera vers el camp de golf, circumstància que la fa molt perillosa per a les persones que van a peu. Així, tant a l'anada com a la tornada avui circularèm per camins alternatius a la Carrerada, camins que ja havíem fet en passats itineraris, si bé algun d'aquests camins els vàrem fer en sentit contrari.

Col·locació de la creu a la Talaia. 2 de maig de 1954. Foto: Arxiu Talaia

Finalment, cal afegir que per tal de commemorar l'escaiença dels 50 anys de la nostra estimada muntanya, la part gràfica d'aquest relat és exclusivament dedicat a la nostra Talaia, a la vegada que assignem un xic més de temps en la història de la serralada.

Presentació de la Caminada

Fet el preàmbul, anem a presentar la Caminada del “Cinquanta anys de la Talaia”. Com en les darreres edicions, la sortida i l'arribada es realitzen en el **carrer del Comerç**, davant el nostre local social, que com saben els nostres associats, està assentat en l'antiga casa dels Ballester “Coloma”. Pel carrer Major i el carrer dels Estudis farem via vers **Cap de Creu** i, pel carrer de Miquel Guansé ens traslladarem al **camí dels Escalons** i a la **bassa de Creixell**. Després, pel **Pas del Bou** i el **corral d'en**

Panoràmica des de la creu de la Talaia. 29-11-1959. Foto: Ramon Falcó. Arxiu Talaia

Roc ens atansarem al peu de la **Talaia**, d'on per un corriol ascendirem al cim, lloc elevat on, si fa bon temps, durant mitja hora serà el punt d'observació d'un ampli entorn, que inclou una magnífica visió de la nostra ciutat. Altra vegada situats al peu de la muntanya, la tornada es fa pel ponent del camp de golf, entre aquest i el **mas Roig**. Després es dóna la volta pel **mas Torrat** i es retorna a la bassa de Creixell. D'aquesta partida es gira a llevant per

cercar el camí que baixa del mas de l'Artís, el qual segueix el **torrent de la Pastera** fins a la plaça de les Casernes. Finalment, pel carrer de les Premses es fa cap al carrer del Comerç. Com hem dit més amunt, fora de la pujada a la Talaia, la resta dels tretze i escaig de quilòmetres són planers i de bon caminar. Si sortim a dos quarts de nou, a dos quarts de dues serem presents al refrigeri de comiat.

Tal com s'ha fet en els darrers anys, recordem que aquesta Caminada ha estat preparada per la colla de jubilats que formen part del Grup de Marxes de la Talaia, els quals, amb molta il·lusió han esmerçat uns dies de les seves habituals excursions. A tots ells, que són un bon equip, agraïm la seva desinteressada col·laboració i els animem a seguir caminant mentre el cos aguanti. Que sigui per molts anys.

Tornem a Creixell

De fet, per Creixell hi hem passat altres vegades. La darrera fou fa dos anys. Avui, des de la nostra entitat fins a la bassa de Creixell no hem canviat l'itinerari. Així que, més o menys, copiarem el que vam escriure l'any 2003, afegint-hi el que calgui per actualitzar la seva descripció. Des del nostre estatge fins a Cap de Creu fem un recorregut pels carrers més antics de la nostra ciutat, els quals formen part

de la primitiva Vilanova. De sortida ens desplaçem fins a la **plaça de Pau Casals**, no fa molt rehabilitada per a vianants, plaça que es configurà l'any 1374 per tal d'obtenir un espai per destinar a mercat i per construir-hi la **casa de la Vila**, és a dir, la coneguda **plaça Major**, durant segles la més important de Vilanova, el nom més popular, ja que també fou popular el de **plaça de Dalt**, però més recentment. El nom de plaça Major perdurà fins a l'any 1976, quan s'acordà posar-hi l'actual denominació. Val a dir que va tenir altres noms oficials: plaça de la Constitució (1812 i 1820), plaça del Rei o plaça Reial (1814 i 1823), plaça d'Isabel II (1832), plaça de Pau Casals (1936 a 1939), plaça del Mercat (1939 a 1950) i plaça Major (1950 a 1976). En temps reculats, en aquest indret de la que fou "Vilanova de Cubelles", el nunci publicava les crides generals del batlle, bans que solen trobar-se escrits en documents de l'Arxiu Municipal instal·lat en el castell de La Geltrú, declaracions que són una delícia per als estudiosos de la història de la ciutat.

Cocó de la Talaia construït entre 1959 i 1960. Foto: Arxiu AE Talaia

Després seguim pel **carrer de les Premses**, també recuperat als vianants, carrer que des de 1857 rep el nom per les premses de la parròquia de Sant Antoni, que en el segle XIX eren situades a la part nord del carrer, damunt del carrer Major, la maquinària fou aterrada l'any 1899. Entrem en la **plaça de la Diputació**, construïda l'any 1961 en enderrocar una de les cases més antigues del carrer, fet que donà una perspectiva suficient de **can Papiol**, que es convertia en Museu Romàntic. Girem a l'esquerra, pel **carrer Major**, tradicionalment, el més vell de Vilanova, car s'explica que quan el rei Jaume I concedí la Carta Poble, l'any 1274, la població de la Vila era un arrencament de cases a banda i banda d'aquest únic carrer, camí ral, llavors, de Barcelona a Tarragona per la costa. Cal comentar que antigament també era conegut per **carrer del Forn**, car la fornada del pa era situada a la cantonada del carrer Major amb l'actual plaça Llarga. En finalitzar el carrer Major, –a la **plaça de Miró i Soler**, altrament coneguda per la **plaça de la font de Ferro**, de l'any 1895–, s'entra en el **carrer dels Estudis**, per haver-hi en ell l'edifici de l'escola pública de primària des de l'any 1853, casa que després, a partir de l'any 1970, fou utilitzada com a Centre de Pedagogia Terapèutica Sant Miquel. Més antigament, aquest mateix establiment acollia l'**hospital vell de Vilanova**, fins que es traslladà, el dit any 1853, a l'antic convent dels carmelites descalços, on hi ha l'actual hospital de Sant Antoni. Per aquesta raó, el carrer dels Estudis abans es deia "de l'Hospital", fins que s'efectuà l'esmentat trasllat. Finalment, arribem a

la **plaça de Cap de Creu**, fa pocs anys gairebé l'extrem de ponent de Vilanova, lloc que ha sofert una transformació radical en construir-se la zona **residencial de la Fisa**, nom de la fàbrica enderrocada l'any 2000, que ha donat pas a dos-cents vuitanta habitatges i diversos centres comercials, omplint una gran illa que quedava entre el carrer de Tarragona i la ronda Ibèrica. **Cap de Creu**, documentat des de l'any 1545, que encara designa, a la vegada, la barriada que l'envolta, era una antiga cruïlla de camins –just on finia el darrer carrer de la Vila– que portaven als camps de conreu dels afores. Es diu Cap de Creu perquè en aquest lloc, més o menys on ara s'ha fet la rotonda, hi havia plantada la **creu de Vilanova** que delimitava el límit del terme de la Vila amb la jurisdicció de la quadra d'Enveja, creu que ja es documenta l'any 1554 i que encara era en aquesta plaça l'any 1751, però que posteriorment fou traslladada davant de la Pallissa, on és actualment, en una cruïlla que feia el camí de Sant Joan amb la carretera de l'Arboç i per aquest fet més coneguda també per **creu de Sant Joan**. Es dona el fet curiós que en una venda feta l'any 1903 en el carrer de les Tires, encara es mencionava la “Creu de Vilanova”, quan ja feia més de cent cinquanta anys del seu trasllat.

Constructors del cocó de la Talaia. Primavera de 1960. Foto: Arxiu AE Talaia

Sortim de la plaça pel **carrer de Miquel Guansé i Puig** (1839-1903), vilanoví republicà que fou batlle de Vilanova i la Geltrú i que morí a Cubelles. Guansé era propietari de les terres d'aquest sector, inclosos una sínia i una bòbila de molta anomenada. Aquest carrer i el de ca l'Escoda també s'han vist transformats els darrers anys. Ara, ja es pensa en acabar els desdoblaments de la **ronda Ibèrica** i depassar aquest vial, per tal d'absorbir tot els terrenys que hi ha damunt d'aquesta important via de comunicació que uneix el llevant de la ciutat

amb l'Aragai. El Pla Parcial dels Esbarjos fou aprovat a l'any 1994, però el mal anomenat “l'Eixample Nord” encara no té data de realització. De moment, per arribar **als Esbarjos** és necessari esguardar un semàfor per creuar la ronda. Els Esbarjos foren creats l'any 1914 pel mossèn Fontanals, un sacerdot que volia portar pel bon camí la joventut de Vilanova. El parc de la institució cultural fou construït segons plànols de l'arquitecte Font i Gumà i en el seu interior hi encabiren la capella de la Mare de Déu de Montserrat. Fa unes dècades, el lloc és l'assentament d'una acreditada fàbrica de licors i aiguardents, bàsicament whisky. A la dreta deixem l'esmentada instal·lació i el **camí dels Capellans o dels Esbarjos**

que procedeix del torrent de la Pastera i de la torre d'en Garrell, actualment vorejat a ambdós costats pels locals d'indústries de la fusta, el cartró i el ferro. Antigament, aquest camí era conegut per "camí de Soterrània" i més ençà "camí del forn d'en Gassó", factoria de teules i rajoles que hi havia en la sínia Artigas. **Soterrània** era el nom d'un vell mas (tal vegada la mateixa sínia Artigas, car hi ha un document de l'any 1818 que posa "casa del Sotarrani que cuida lo Gassó") i d'una extensa partida situada entre el torrent de la Pastera i el torrent de Sant Joan, més o menys el sector que ara en volen dir "l'Eixample Nord". Soterrània es comença a documentar l'any 1305, es documenta molt

Camí de la Talaia. 1969. Foto: V. Carbonell. Arxiu Talaia

durant el segle XX i encara es llegeix en escriptures servades per propietaris que viuen en aquesta zona i que porten dates relativament recents. Així, el 1944 els Albà compraven la seva casa situada en "las partidas La Plana y **Soterrani**" i l'any 1965 Joan Giralt Roca demanava obrir un pou en la "partida d'en **Soterrani**". Seria bo recuperar aquest topònim que té una abundosa i llarga història.

Trenquem cap a ponent tot passant a freq de les tanques de la **Central Elèctrica FECSA**, subministradora de la llum i energia a la Vila, estació de transformació que fou instal·lada l'any 1914, precisament en terrenys de "la Plana o **Soterrani**". Poc més enllà deixem, a la dreta, el vell camí del mas d'en Puig, avui dia de curta longitud perquè fou tallat per la **Variant**. Entronquem amb el **camí dels Escalons**, una important artèria rural que s'iniciava on hi havia la masia de **la Pallissa** i que s'ha tornat veïnal degut a l'expansió de les urbanitzacions. El camí dels Escalons –designació que podem afirmar, és de primeries del segle XX, ja que abans era simplement el camí de Creixell–, és un torrentet per on les aigües baixaven vers la rasa del Miquelet (actualment carrer del Pare Garí) i que ara no tenen altre remei que fer-ho pel carrer Coroleu, inundant prèviament la rotonda de la ronda Ibèrica. A mà esquerra tenim el **xalet d'en Panxo Ferrer** –existent des de l'any 1881–, masia fa temps anomenada "Los Caballitos" des que fou adquirida per Marc Arús dels populars autoxocs Caspolino. Per cert, el xalet d'en Panxo Ferrer també formà part de la "partida de **Sotarrani**".

Continuem vers muntanya, deixant a mà esquerra el camí del Piulart i a la dreta les granges de Sant Josep i Giralt i, més amunt, a l'esquerra cal Tupí d'Olives i el pou que subministra aigua a la que

fou la Pirelli de la Plana. Passem per sota de la Variant, amb un camí normalment embassat d'aigua, i després, a la dreta, tenim l'entrada de cal Berruga i la del **mas de la Plana**, que dóna nom a una de les urbanitzacions més poblades de la rodalia de la ciutat, ara més coneguda per "Can Xicarró", amb unes dues-centes seixanta parcel·les i unes 130 cases construïdes. Una mica més amunt, a la nostra esquerra, s'hi troben un parell de carrers més que donen accés a un seguit d'horts familiars on antigament hi radicava una bassa artificial denominada

Cocó de la Talaia l'any 1969. Foto: V. Carbonell. Arxiu Talaia

de Creixell –bassa que ja existia l'any 1589– i que donà nom a la fins fa poc masia-restaurant, més aviat coneguda per "la Figuera". El lloc de Creixell –que també fou motiu de pas en les Caminades dels anys 1993, 1998 i 2003–, s'assentava al peu del Camí-ral de Cubelles a Ribes i Oleseta. Documentat des de l'any 1303, Creixell va pertànyer de temps immemorial a la "quadra del Piulart", i

aquesta, a la vegada, concernia a la jurisdicció de la quadra de Sant Pere en la parròquia de Cubelles, quadra, monestir i molí situats en la desembocadura del riu Foix. En crear-se la parròquia de Sant Antoni, l'any 1363, el lloc de Creixell va passar a la nova feligresia vilanovina, però seguí depenent de Sant Pere de Cubelles. Quan es va instal·lar cap al 1966 la nova fàbrica Pirelli de la Plana, fou necessari eixamplar l'antic Camí-ral, i en el curs d'aquestes obres sortiren a la llum un seguit de sitges que correspondrien a unes respectives cases, o més aviat cabanes, d'un antic assentament iberoromà, a la vegada que també es van trobar restes de marges medievals del lloc de Creixell.

De Creixell a la Talaia

Travessada la carretera de la Plana, seguim pel **camí del mas Torrat**, deixant la urbanització del mas d'en Puig a mà dreta. Un xic més amunt torcem a l'esquerra pel trencall del **carrer del Pas del Bou** vial que fins fa poc era un camí fronterer amb la urbanització del **mas Gros**, els carrers de la qual s'enfilen per la muntanya que tenim a l'esquerra. La partida del Pas del Bou es troba documentat des de l'any 1725, però podria ésser anterior. Hi ha qui opina que el mot bou és una transformació catalana del "buwaib" àrab, que vol dir "petit pas de muntanya", i tenint en compte que el camí es dirigia cap a la Talaia, no seria gens estranya aquesta interpretació, però altres etimòlegs hi veuen simplement un lloc per on hi passaven els bous, aleshores un bestiar freqüent i abundós en les masies. Anem pel costat

del **torrent de Ramusa**, que baixa de la serra que va de la Talaia al coll de les Palmeres i que més avall també porta el nom de **torrent de Sant Joan**. Torrent amunt es travessa l'esmentada urbanització del Pas del Bou, per tal d'aconseguir el vell **camí del mas Roig** que porta a la urbanització del **corral d'en Roc**, aquesta conformada per una sèrie de carrers paral·lels que s'inicien en el camí que fem, avui batejat per "carrer Sajolides". Si ens fixem en els vials de la part esquerra, el primer que deixem porta el nom de "carrer del Desmai", el següent "carrer Revetlla", l'altre "carrer los Nazarenos", el penúltim "carrer Barcelona 92" i el darrer "carrer del 15 d'agost", que és la continuació del camí vers el mas Roig i que nosaltres seguim. El corral d'en Roc que dóna nom a la urbanització és una antiga masia ramadera situada ara en la part nord de l'autopista. S'hi arriba mitjançant el pont que construïren damunt d'aquesta ampla via. Passem per aquest pont i, en ésser a les envistes de la masia, girem a l'esquerra, deixant l'esmentada casa darrere nostre. El corral d'en Roc és un mas molt transformat per altres edificacions posteriors, que l'envolten completament. Als anys seixanta del segle passat, la casa tenia baluard, cups i cisterna. Ara és un conjunt residencial. A l'any 1705, la casa era propietat del pagès Roc Gual i coneguda per **corral d'en Gual**, tot i que també es deia corral d'en Roc, patronímic que s'imposà popularment i és el que ha perdurat. El camí que hem agafat travessa un bosquet i fa cap al **Portal del**

Roc, nom que no té cap relació amb el pedrot plantat a l'entrada, sinó amb la masia del corral d'en Roc, doncs eren terrenys d'aquesta propietat. El camp de golf és de divuit forats, tipus "Pitch and Putt" i es posà en funcionament l'any 1999, però la seva inauguració oficial es celebrà el dia de Sant Josep de l'any 2000. En el Portal del Roc trobem el **camí de la Talaia**, és a dir, l'antiga **Carrerada** ramadera que de la platja de Ribes

Capelleta de la Talaia amb indicadors orientatius. Foto: V. Carbonell. 1969

Roges es dirigia a la principal carrerada, la de la Cerdanya, camí pecuari carener que s'iniciava en el cim de la Talaia i que dirigia els ramats vers el Pirineu passant per la serra de Bonaire, el coll de les Palmeres, el puig de l'Àliga, el cim del Papiol i les Gunyoles. Nosaltres continuem per la Carrerada vers la Talaia pel costat del golf fins al peu de la muntanya i, en aquest indret iniciem l'ascensió. Es deixa una casa mig abandonada en el fons de la dreta, mentre que pel cantó esquerre es veu el fons del

Castellet de Rocacrespa. Ens recorden que abans, en la falda de la Talaia, també hi havia un “hórreo”, el qual sembla que va cremar en ocasió de l’incendi de l’any 1988. Des d’aleshores en el coster de la muntanya pràcticament sols quedaren mates, coscons i bargallons. Bé també es troba algun pinet. La pujada és un corriol que va eludint la multitud de rasclers de l’erosió de les roques, caminó que entronca amb una pista que voreja la muntanya, la qual pista pot servir per ascendir més fàcilment fins al cim.

La Talaia

Com és de domini públic, l’emblemàtica muntanya de la Talaia dóna nom a la nostra entitat. Dalt de la Talaia ens repartim en espais adients per tal d’esmorzar: al redós de **la Creu** plantada el 2 de maig de l’any 1954, al voltant de la **Taula de pedra**, prop de la **Fita** de l’any 1850, o tocant al **cocó**, aquest darrer inaugurat l’onze de desembre de 1960, malmès més d’una vegada i posat altra volta en servei el 1993 gràcies a una nova iniciativa dels socis de la nostra Agrupació. Des del cim de la Talaia, a més d’una magnífica visió de la costa, pot observar-se la part menys degradada de les veïnes muntanyes de la banda de ponent, així com l’Arboç, la masia de Xoriguera, el Pantà de Foix, Lurdes i el molí d’en Galtès. Pel cantó de llevant l’Àliga, el Montgròs, la Mola, la Morella de 594 m (que és l’alçada màxima del massís de Garraf), i més a migdia el puig d’en Boronet de 317 m sobre el nivell del mar, aquest damunt mateix de Sitges. Nosaltres estem a 280 metres d’altura, en un dels llocs més alts del nostre terme, on conflueixen els municipis de Vilanova i la Geltrú, Cubelles i Castellet des de l’any 1363, data en què fou creada la parròquia de Sant Antoni Abad, en “la muntanya on era acostumat tenir la Talaia, anomenada **Reembres**”, on començava el límit de Cubelles amb Vilanova. És a dir, que en la muntanya dita “Redimits” s’acostumava a talaïar des d’aquest lloc d’observació, en el sentit àrab d’ “estar a dalt”, “estar a l’aguait” i aquesta tasca de vigilància és la que donà finalment el nom. El nom de la Talaia

Aplec de Tardor des del cim de la Talaia.
Foto: Ramon Falcó. 2-3 octubre de 1976

es documenta des de l'any 1358 en una disposició reial d'erigir senyals de jurisdicció amb forques, entre altres llocs, en el "puig de la Talaia", això cinc anys abans de posar-hi els "mollons, sive fitas" de la nova parròquia, termenals que després s'hagueren de refer en diverses ocasions, entre elles el 1579 i la darrera l'any 1850, en aquest cas amb el bastiment d'una fita (més aviat és un molló d'argamassa) monumental que encara existeix. En una cara d'aquest molló posa "TERMYNO Y JURISDYCCYON DE CUBELLAS" i en l'altra "TÉRMINO Y JURISDICCIÓN DE VILANOVA Y GELTRÚ". Per cert, en el cim de la Talaia s'hi ha fet troballes ibèriques, detall indicador d'ésser ben aviat un lloc d'establiment de guaita. També cal notificar que la capelleta de fusta amb la Moreneta fou plantada el 22 de novembre de 1964 i que l'actual torre de vigilància forestal, de dotze metres d'altura, és de l'any 2000, instal·lada en aquest lloc a desgrat de la nostra entitat, que suggeria una altra ubicació menys vistosa.

Cocó de la Talaia arranjat per la instal·lació de la torre de vigilància.
Foto: V. Carbonell. 2001

De la Talaia tornem a Creixell

Finalitzat l'esmorzar hem de desfer el corriol fins al peu de la Talaia. En arribar a baix, ara hem de girar a mà esquerra, per la que fou la carrerada del **corral d'en Roc**, que ressegueix la tanca del golf fins vora darrere el **xalet del Roca**, veí del corral d'en Roc, indret on s'agafa el corriol esquerrà del **bosc del mas Roig**, el qual ens porta als camps de conreu d'aquesta masia i al seu camí principal d'accés, que és un veritable passeig d'oliveres que resta a la nostra esquerra. El mas Roig el tenim documentat des de l'any 1552 quan ja era "d'en Roig de Rocacrespa", ja que com succeïa amb els propers mas Ricart i el mas Torrat, era de la demarcació de la quadra de Rocacrespa, jurisdicció que va quedar partida en dues, una de Cubelles i l'altra de Vilanova, des de la creació de la parròquia de Sant Antoni de l'any 1363. Avancem en direcció al mas Torrat i entronquem amb el camí de baixada de cal Baró. És aquí quan comencem a caminar vers a migdia en direcció a la ciutat i el **mas Torrat** ens queda a l'esquerra, damunt nostre, ben vigilat pels seus gossos. Aquesta masia és una vella casa de pagès que, segons sembla, s'identifica amb el pretèrit "mas d'en Rocafort" documentat en el segle

XVI. Després, en el segle XVII, també es va dir “mas d'en Totasaus” i fins a l'any 1846 fou conegut per “masia de Garrich”. No és fins al 1858 quan es troba el nom actual. Després de pertànyer a diversos hisendats, actualment és de la família Albà, que hi té una granja de guatlles i perdius.

Baixant pel camí del mas Torrat es deix el camí del **corral del Miró** a la banda esquerra i més avall es passa per sota l'autopista; a la part dreta es pot veure el **mas Caputxí**, mentre que pel cantó esquerre hi tenim una de les entrades de la urbanització del **mas Tapet**. Un xic més avall, a mà dreta resta la **caseta d'en Gestí** i comencen els carrers del **Pas del Bou**. Tot seguit es creua el rec del Pantà i es torna a la cruïlla de camins del Pas del Bou que hem escollit per anar a la Talaia. A la poca estona, ens desviem a l'esquerra pel carrer 3 de la urbanització de Creixell, pel darrere del **mas d'en Puig** i ran del **Casalot de Creixell**, fins arribar a la confluència amb el **Camí ral o carretera de la Plana**.

Retorn a la ciutat

En aquest lloc de Creixell, davant d'on es trobaren les restes medievals, seguim per l'esmentat **Camí ral o Molinant** en direcció a llevant. A mà esquerra deixem la fàbrica MAHLE (1983) i unes passes

Estat del cocó arranjat. Foto: V. Carbonell. 2001

més, a la dreta tenim l'antiga Pirelli, construïda l'any 1966 i inaugurada el 1968. Aquesta factoria, a partir de 1984 fou coneguda per “Productos del Caucho, SA”; de 1993 fins fa poc DAYCO PTI, propietat de Carlisle de Siracusa (el 2001), amb una nòmina de 325 treballadors i, ara és Megarubber, de la Megabyn Rubber, SA. El trajecte final d'aquest camí és estret i encimentat. Aconsegim el camí que

baixa del **mas de l'Artís**, el qual ens encamina vers Vilanova pel costat del **torrent de la Pastera**. A l'altra riba del barranc es veu el mas **Viada o masia dels Toros**, situada on antigament hi havia el **mas Creixellet**. En una bifurcació, el camí de la dreta és l'entrada de la urbanització **Can Xicarró** i nosaltres elegim el de l'esquerra, paral·lel al torrent en direcció a un pas sota la **Variant**, un túnel bessó al del barranc. Aquest col·lector, gairebé sempre sec, té algun tram canalitzat amb murs que no creiem prou

reforçats per resistir certes avingudes d'aigua. Franquejada la carretera, seguim en la mateixa orientació, **Pastera** avall, on enfront de la **torre defensiva del Garrell** (de l'any 1874), el **torrent de les Oliveres** –que procedeix de la masia d'en Cabanyes– s'ajunta amb el de la Pastera. Desemboquem en la **ronda Ibèrica**, enfront de la **torre de la Immortalitat**, fortificació cantonera construïda a l'any 1837 en el transcurs de la primera guerra carlina, a fi de reforçar la **muralla dels Josepets**. Seguim ran de la muralla mentre a l'altre costat del torrent tenim el **raval de la Pastera**, veïnat acostumat al flaïre que surt del “pont” on s'amaguen algunes aigües residuals. Acabada la muralla, a la dreta observem la nova plaça dels Jardins de l'Apol·lo i, el que resta del teatre (1899-1963) que dóna nom al nou indret.

Torre de vigilància. Foto: V. Carbonell. 2001

Després de passar per l'inici del carrer de Joaquim Mir, girem pel de les Premses, passem de llarg per la plaça de la Diputació i de la plaça de Pau Casals, vials recentment transformats en zona de vianants, no sempre al gust de tothom i, finalment, s'entra en el carrer del Comerç per arribar a la nostra seu, finalitzant la passejada matinal.

Desitgem que la Caminada hagi agradat a la majoria dels excursionistes. És el moment de donar-vos les gràcies per la vostra participació i d'emplaçar-vos a tots per a la caminada de l'any vinent, que com vam dir en altra ocasió, farà la volta per la rodalia de llevant de la ciutat.

Vicenç Carbonell Virella,
en nom dels companys que organitzen la Caminada.

Caixa Penedès

PERSONES AL SERVEI DE PERSONES.

Som Caixa Penedès,

la tercera caixa catalana.

Amb un gran equip de professionals
i més de 570 oficines.

T'ofereim un servei amb les
tecnologies més avançades
i productes amb les solucions que
s'adapten a les teves necessitats reals.

La nostra finalitat última és estar

sempre molt a prop teu

i reinvertir en benefici de la societat.

KERPE - Vilafranca

Caixa Penedès

TALAIA

PLÀNOL- ITINERARI DE LA

XVII CAMINADA POPULAR DE VILANOVA I LA GELTRÚ

Aniversari de l'entitat. Pujada a la Talaia

La Talaia es recupera de l'incendi de l'any 1988

23 de gener del 2005

Carrer del Comerç - carrer Major - carrer dels Estudis - Cap de Creu
carrer de Miquel Guansé - Central Elèctrica - camí dels Escalons
bassa de Creixell - camí del mas Torrat - camí del Pas del Bou
Portal del Roc - peu de la Talaia - cim de la Talaia - mas Roig - mas Torrat
bassa de Creixell - la Plana - camí del mas de l'Artís
torre de la Immortalitat - raval de la Pastera - carrer de les Premses
carrer del Comerç

En conveni amb:

**Consell Català
de l'Esport**

 Generalitat
de Catalunya

RESTAURANT

BON DIA

POL. IND. MASIA FRED
CAMI RAL N°2 NAU: 4
VILANOVA I LA GELTRÚ

93 814 29 88

- Menú diari
- Dissabte nit obert
- Dinars per a empreses
- Cuinem qualsevol especialitat

AÏLLAMENTS Tèrmics i Acústics **B.M.O.**

- AÏLLAMENTS TÈRMICS, PROTECCIÓ CONTRA EL FOC I ACÚSTICS AMB SPRAYFIBER F.
- ESCUMA DE POLIORETÀ.
- PERLIFOC (MORTER AÏLLANT PER A LA PROTECCIÓ DEL FOC).
- Pressupostos i consultes sense compromís.

Ptge. Josep Rosell i Artigas, 10
08810 Sant Pere de Ribes
Tels. **93 896 21 46 - 93 893 03 14**
Fax **93 893 38 57** - Mòbil **616 92 97 00**

Lorpen
Innovative Technical Socks

Lorpen de Navarra, al cim del K2

Iñaki Ochoa de Olza
al cim del K2
28/07/2004

Iñaki Ochoa de Olza
entrenant a prop de
Pamplona

Ref.: **W.S.**

COOL MAX*

Ref.: **T.C.C.**

COOL MAX*

Trekking al camp Base

Ref.: **T.E.T.**
Thermolite® BASE

Ref.: **T.E.P.A.**

POLARTEC®

Atac al cim
Ascensió fins a l'últim camp
C4
C3
C2

